

Dosarul nr. 2ra-1613/2022
2-19087685-01-2ra-09112022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Ciubotaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de David Ruslan,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de David
Ruslan împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Kirsan Com” privind
constatarea încălcării dreptului consumatorului, încasarea prejudiciului moral, a
penalității,

împotriva deciziei din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 martie 2019, David Ruslan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva SRL „Kirsan Com” prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului consumatorului prin încălcarea termenelor de finalizare a lucrărilor de construcție și transmitere a imobilului în posesiune și folosință asumate prin contractul nr. 027/KRS-25 privind investirea capitalului în construcție autentificat notarial cu nr. 11599 și înregistrat la OCT Chișinău cu nr. 0100/17/12086, încasarea penalității legale în sumă de 315 525 de euro, a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 31,35 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 22 decembrie 2016 a încheiat cu SRL „Kirsan Com” contractul privind investirea capitalului în construcție. Și-a onorat integral obligația de plată asumată în temeiul contractului, achitând integral prețul pentru serviciile de construcție a apartamentului, în sumă de 21 035 de euro.

Contrar pct. 3 din anexa nr. 1 la contract, SRL „Kirsan Com” nu a transmis apartamentul în posesie și folosință până la data de 30 mai 2018 și în proprietate până la data de 30 septembrie 2018, astfel a încălcat termenele de executare a contractului. În temeiul pct. 7 din contract, predarea imobilului se efectuează prin întocmirea actului de predare-primire.

A menționat că la 07 septembrie 2018 a înaintat către SRL „Kirsan Com” o notificare, care a fost recepționată la data de 11 septembrie 2018, potrivit căreia a solicitat transmiterea imobilului sus indicat în posesie și folosință prin întocmirea

actului de predare primire, până la 13 septembrie 2018. Iar, potrivit răspunsului din 25 septembrie 2018, SRL „Kirsan Com” i-a refuzat transmiterea în posesie și folosință a apartamentului nominalizat.

A invocat reclamantul că, a achitat prețul pentru apartament integral, iar SRL „Kirsan Com” a încălcat termenele de executare a lucrării. Astfel, din contul prestatorului aflat în întârziere urmează a fi încasată penalitatea de întârziere pentru perioada 27 septembrie 2018 - 23 februarie 2019 în sumă de 315 525 euro (21 035 euro x 10 % x 150 zile = 315 525 de euro).

Totodată, a mai indicat că, neexecutarea de către pârât a condițiilor contractuale asumate i-au provocat suferințe psihice exprimate prin stare de neliniște, neputință, anxietate, motiv pentru care solicită încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei.

A solicitat reclamantul constatarea încălcării dreptului consumatorului prin încălcarea termenelor de finalizare a lucrărilor de construcție și transmiterea imobilului în posesiune și folosință de către SRL „Kirsan Com”, asumate prin contractul nr. 027/KRS-25 din 22 decembrie 2016, încasarea din contul SRL „Kirsan Com” în beneficiul lui David Ruslan a penalității legale în sumă de 315 525 de euro și a prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată care constituie costul trimiterilor poștale recomandate în sumă de 31,35 de lei.

Prin hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată.

S-a constatat încălcat termenul de finalizare a lucrărilor de construcție și transmiterea imobilului în posesiune și folosință de către SRL „Kirsan Com”, asumat prin contractul nr. 027/KRS-25 din 22 decembrie 2016, încheiat între David Ruslan și SRL „Kirsan Com”.

S-a încasat din contul SRL „Kirsan Com” în beneficiul lui David Ruslan penalitatea legală în sumă de 10 000 de euro.

În rest cererea de chemare în judecată a fost respinsă.

S-a încasat din contul SRL „Kirsan Com” în beneficiul statului suma de 6 300 de lei, cu titlu de taxă de stat.

În motivarea soluției sale instanța de judecată a invocat că, există culpa pârâtului în netransmiterea bunului imobil în proprietate, fapt ce atrage încasarea prejudiciului cauzat reclamantului ca urmare a neexecutării corespunzătoare a obligațiilor contractuale, în sensul art. 32 alin. (2) din Legea privind protecția consumatorilor din 13 martie 2003, potrivit căruia în cazul încălcării termenelor stabilite, conform art. 21 (16), de începere și finalizare a prestării serviciului (executării lucrării) sau termenelor noi fixate de consumator, prestatorul (executantul) achită consumatorului pentru fiecare zi (oră, dacă termenul a fost stabilit în ore) depășită o penalitate în mărime de 2% din prețul serviciului (lucrării). Prin urmare, la caz, se atestă o executare necorespunzătoare în sensul prevederilor art. 709 din Codul civil, având în vedere că transmiterea în proprietate a apartamentului reprezintă un eveniment generat de conduita activă a creditorului, care a achitat prețul apartamentului potrivit clauzelor contractuale, pârâtul urma să-și onoreze corespunzător, cu bună-credință, diligență și angajamentele față de reclamant.

A menționat instanța de fond că, s-a stabilit neexecutarea corespunzătoare a

obligățiilor de către pîrît, în calitate de executant, ultimul fiind în întârziere, fapt, care atrage răspunderea pentru întârziere. Or, în condițiile unui contract sinalagmatic obligația uneia dintre părți prezintă o obligație corelativă a celeilalte părți, astfel odată ce investitorul își onorează obligația de achitare integrală a costului apartamentului, acest fapt automat generează o obligație celeilalte părți de a transmite în proprietate bunul imobil.

Instanța de fond a constatat încălcat termenul de finalizare a lucrărilor de construcție și transmitere a imobilului în posesiune și folosință și a dispus încasarea din contul SRL „Kirsan Com” în beneficiul lui David Ruslan a sumei de 10 000 de euro, echivalentul în lei conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la momentul executării hotărârii, cu titlu de penalitate legală.

La 14 aprilie 2021, SRL „Kirsan Com”, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La data de 30 aprilie 2021, David Ruslan, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei decizii noi prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de David Ruslan, admisă cererea de apel depusă de SRL „Kirsan Com”, casată hotărârea din 24 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și pronunțată o hotărâre nouă prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de David Ruslan împotriva SRL „Kirsan Com”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, prin hotărârile din 13 octombrie 2017 și 22 septembrie 2017 ale Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, au fost admise acțiunile depuse de SRL „Miraflores” și anulate ca fiind ilegale prescripțiile nr. 003458 din 26 decembrie 2016 și nr. 003457 din 26 decembrie 2016 emise de către Inspekția în Construcții prin care au fost constatate neconforme legii autorizațiile de construire nr. 294-c/16 din 27 octombrie 2016. Astfel, hotărârile menționate au puterea lucrului judecat, iar în cazul în care s-a dat o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi repusă în discuție.

A menționat Curtea de Apel Chișinău că în condițiile în care nu există culpa SRL „Kirsan Com” la modificarea unilaterală a termenului de executare a lucrărilor și nefinalizarea construcției bunului imobil cu transmiterea acestuia în folosință și posesie investitorului David Ruslan până la data de 30 septembrie 2018, SRL „Kirsan Com” este degrevată de răspundere. Altfel, aceasta poate fi supusă răspunderii și reparării prejudiciul cauzat doar cu vinovăție, la caz nefiind constatată vinovăția acesteia.

A reținut instanța de apel că, penalitatea este plătită doar în cazul în care neexecutarea se datorează vinovăției debitorului, la caz neexecutarea obligației a devenit imposibilă din cauze neimputabile debitorului, SRL „Kirsan Com”. În condițiile în care apelantul nu a fost în întârziere culpabilă în neexecutarea obligațiilor, Colegiul a conchis că pretențiile de încasare a penalității în sumă de 315 525 de euro și a prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei, sunt neîntemeiate, în condițiile în care Legea privind protecția consumatorilor, stabilește răspunderi și sancțiuni pentru utilizarea practicilor comerciale incorecte și nicidecum nu se

referă la repararea prejudiciilor morale cauzate de executor consumatorului.

La 24 octombrie 2022, David Ruslan, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 31 mai 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel eronat a interpretat pct. 6.2 din contract, deoarece prin emiterea prescripțiilor de către Inspekția de Stat în Construcții, nu a existat necesitatea de introdus modificări în documentația de proiect și respectiv pârâtul nu a avut dreptul, fără acordul recurentului, să introducă careva modificări în termenii de îndeplinire a lucrărilor. Or, din cuprinsul pct. 6.2 clar se înțelege că executorul este în drept, fără acord cu investitorul, să introducă modificări în termenii de îndeplinire a lucrărilor, doar dacă anterior, ca urmare a cerințelor organelor de control corespunzătoare sau a circumstanțelor care nu depind de voința părților, executorul a fost nevoit să introducă modificări în documentația de proiect.

A menționat recurentul că, a solicitat repararea prejudiciului moral în temeiul art. 6 lit. c) și art. 20 din Legea nr. 105-XV din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor, serviciul necorespunzător, iar instanța de apel a apreciat eronat probele și a interpretat în mod eronat legea.

Consideră că, instanțele inferioare au interpretat eronat normele de drept material, nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și nu și-au motivat deciziile adoptate asupra unor elemente esențiale ale cauzei, prin ce au admis încălcarea art.6 din CEDO.

La 09 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de David Ruslan, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 12, vol. 2).

La 28 decembrie 2022, SRL „Kirsan Com” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de David Ruslan, inadmisibil, cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 31 mai 2022, decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 18 august 2022, însă date despre recepționarea acesteia lipsesc (f.d. 250, vol.1).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că David Ruslan, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 24 octombrie 2022, împotriva deciziei instanței de apel, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor

invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinînd temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică

doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către David Ruslan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către David Ruslan.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh